

DEBATT

Om topptidsskrifter i internasjonal politikk

NILS PETTER GLEDITSCH & HENRIK URDAL
PRIO

I jungelen av tidsskrifter er det nyttig med en guide, og det er prisverdig at *Internasjonal Politikk* og Iver Neumann har satt seg fore å gi veiledning gjennom spalten «Topptidsskrifter i internasjonal politikk». En presentasjon av hva som kjennetegner topptidsskriftene, hvilke de er og debatten som nødvendigvis følger av å gjøre et utvalg, er både viktig for fagfeltet og spesielt nyttig for dem som er nye i disiplinen. Men en spalte som gir inntrykk av å skulle gi unge forskere en innføring i feltet, må selvfølgelig ikke underkjenne at det i Norge finnes en bredde innenfor studiet av internasjonal politikk som ikke reflekteres særlig godt i det utvalget på syv tidsskrifter som Neumann og redaksjonen har gjort.

Som redaktører for et ledende internasjonalt tidsskrift innenfor internasjonal politikk, *Journal of Peace Research* (JPR), vil vi gjerne få komme med noen betraktninger. JPR eies av Institutt for fredsforskning (PRIO) hvor det også redigeres, og utgis på det internasjonale forlagshuset SAGE. På Universitets- og høyskolerådets (UHR) inndeling av tidsskrifter er JPR som det eneste IP-tidsskriftet redigert i et nordisk land rangert på det høyeste nivået (nivå II).

Fire av de syv tidsskriftene som Neumann og redaksjonen har plukket ut for anmeldelse i spalten er uomtvistelig ledende internasjonale IP-tidsskrifter: *International Organization* (IO), *World Politics* (WP), *International Studies Quarterly* (ISQ) og *European Journal of International Relations* (EJIR). Vi lever i og for seg greit med at JPR ikke har blitt inkludert i Neumanns utvalg av syv tidsskrifter, selv om JPR de siste årene har ligget jevnt med både ISQ og EJIR på rangeringen av «impact factor» (IF) foretatt av Thomson Scientific's (tidligere ISI) (<http://scientific.thomson.com/products/wos/>). Dette målet på siteringsfrekvens brukes som den viktigste kilden til UHRs rangering og er også lagt til grunn for IP's utvelgelse av tidsskrifter.

Siden *impact factor* baseres på artiklene i de to foregående årganger, kan den variere en god del fra år til år. Men i femårsperioden 2002–06 var *JPR* rangert foran *EJIR* i tre av årene, og foran *ISQ* i to av årene.

Som en beskrivelse av gangen i internasjonal publisering er Neumanns «kriterier» nyttig informasjon for dem som er ukjente med publisering. Men ingen av kriteriene er videre transparente, og av de fem er tre ikke spesielt godt egnet til å skille mellom tidsskrifter i særlig grad. For eksempel har nesten alle internasjonale tidsskrifter av en viss kvalitet dobbelt anonymisert fagfellebedømming («double blind review»); de krever at de aller fleste av de artiklene som kommer på trykk må revideres først («revise and resubmit»), og de er rettet mot disiplinen. Et annet av kriteriene, avvisningsrate, finnes det ikke noe standardisert mål for og er som regel ikke offentlig kjent. Dermed gjenstår ett subjektivt kriterium: bredde.

Men hva legger Neumann i dette kriteriet? Holder det at et tidsskrift i prinsippet er åpent for ulike tilnærminger? Eller har Neumann utviklet et kvantitativt mål for andelen artikler innenfor klart operasjonaliserte subdisipliner? Selvsagt finnes det ulike teoretiske og metodiske tradisjoner innenfor studiet av internasjonal politikk, og forskjellige tidsskrifter har ulike tyngdepunkt. Men de aller fleste har en betydelig tematisk og epistemologisk bredde, og tyngdepunktet kan dessuten endre seg noe over tid. Neumanns subjektive breddekriterium utelukker en rekke ledende IP-tidsskrifter.

Mangelen på klare kriterier blir påfallende i valget av de tre øvrige tidsskriftene, som neppe kan sies å være ledende. Ifølge Neumann er *Review of International Studies* (RIS) tidsskriftet som var ledende i Europa inntil *EJIR* overtok. Men i femårsperioden 2002–06 hadde *RIS* en beskjeden plassering med hensyn til *impact factor*, med et delvis unntak for 2005, nettopp det året som Neumann og redaksjonen benyttet for å gjøre sitt utvalg. At redaksjonen videre oppfatter *Millennium* som det fremste avantgardetidsskriftet, er en subjektiv vurdering som neppe ville stått seg om man hadde konsultert de norske IP-forskere som utgjør «den fellesnorske sosiale konteksten». Tidsskriftet er verken særlig bredt eller høyt sitert. Det siste tidsskriftet på listen er *Cooperation & Conflict*, som inntil nylig ikke var indeksert av Thomson/ISI og derfor ikke har noen *impact factor*. I likhet med *Millennium* er det i Norge kategorisert som et Nivå I-tidsskrift.

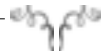
Spesielt underlig er det å framstille *CoCo* som «det åpenbart ledende nordiske tidsskriftet på engelsk». I likhet med *CoCo* utgis *JPR* av SAGE, og redigeres i Norden. Til tross for at *JPR* er et tidsskrift med et internasjonalt publikum og forfattersammensetning, har det alltid bestrebet seg på å ha en redaksjonskomité basert i Norden. Av åtte medredaktører er seks basert i Norden, av de øvrige ti redaksjonsmedlemmene er én ikke-nordisk. Dette er ikke ulikt *CoCo*, som har to ikke-nordiske medlemmer av redaksjonen. I de første 24 årene (1964–87) var 35 % av forfatterne i *JPR* fra Norden. Vi har

ikke like detaljert systematikk for de siste 20 år, men i 2007-årgangen var det minst en artikkel av en nordisk forfatter i hvert av de seks numrene. *JPR* skiller seg fra rent nordiske tidsskrifter ved å ha flere ikke-nordiske forfattere og fra de amerikanske tidsskriftene (som er våre viktigste konkurrenter) ved at vi har flere ikke-amerikanske forfattere. Kort oppsummert betyr dette at tidsskriftet er mer internasjonalt enn de fleste av konkurrentene.

I den grad redaksjonen i *IP* har vært opptatt av den «fellesnorske sosiale konteksten» og «tidsskrifter som oppleves relevante for norsk IP», er det påfallende at det eneste norske IP-tidsskriftet som er rangert på nivå II er utelatt.

Svar til Gleditsch og Urdal

IVER B. NEUMANN
Universitetet i Oslo og NUPI

Takk til kolleger Gleditsch og Urdal for interesse. Det er selvfølgelig redaktørens plikt å promovere eget tidsskrift. Etter endt lesning er jeg imidlertid litt usikker på hva deres tidsskrift *Journal of Peace Research* promoveres som. Det omtales eller forstås vekselvis som et internasjonalt, nordisk eller norsk tidsskrift. Jeg skal være den siste til å bestride eksistensen av multiple identiteter, men i denne sammenhengen synes det viktig å fastslå imperativ status. Jeg vil, gitt redaktørens omtale, tro at det dreier seg om et internasjonalt tidsskrift, utgitt bl.a. for japanske penger ved et institutt som kaller seg internasjonalt. *Cooperation and Conflict* (som jeg for øvrig har vært påpasselig med nettopp ikke å kalle et internasjonalt topptidsskrift) er derimot organet til The Nordic International Studies Association, det har Nordic Journal som del av navnet og har i det meste av sin levetid konsentrert seg eksplisitt om nordiske anliggende. Gleditsch og Urdal har rett på et punkt, nemlig at *Cooperation and Conflict* siden nest siste redaktørs tid har orientert seg i europeisk retning, men man har like fullt beholdt sin nordiske basis.

Det er et poeng til som synes å trenge avklaring. På 1960-tallet ble det gjort forsøk på å skape en egen disiplin, «Peace Research». Dette fremstår vel nå som et mislykket forsøk. Det er ikke uten grunn at folk som engang

identifiserte seg som fredsforskere, nå har trukket over til International Relations. Redaktør Gleditsch er, som president for International Studies Association (ISA), et eklatant eksempel. Det synes klart at i ISA-sammenheng, som i enhver annen sammenheng, er «Peace Research» bare en liten del av fagfeltet International Relations. Uansett hvilket breddebegrep man legger til grunn, vil det like fullt være slik at «Peace Research» er en liten nisje i faget, og at nisjens tidsskrift dermed ikke er et breddetidsskrift. Der som jeg skulle ha valgt å ta med et nisjetidsskrift, ville jeg heller ikke ha valgt *Journal of Peace Research*, men derimot *International Security*. Dette tidsskriftet dekker også en nisje (Security Studies), og attpåtil en nisje med adskillig flere forskere. Tidsskriftet scorer dessuten gjennomgående høyere på de indikatorene Gleditsch og Urdal nevner.

Når man gjør et stykke opplysningsarbeid, er det alltid hyggelig at innsatsen blir satt pris på. Derfor, igjen takk for interessen.